

Dio B

Centar grada Poreča: Plan 2010

KAZALO DIO B

B. CENTAR GRADA POREČA: PLAN 2010

B.1. GENERALNI PROSTORNI PLAN ZA CENTAR GRADA POREČA

B.1.1. Ciljevi prostornog plana

B.1.2. Identifikacija glavnih područja grada i njihovih “namjena”

B.2. PLAN DJELOVANJA ZA CENTAR GRADA POREČA

B.2.1. Plan djelovanja po područjima i glavni pokretači

B.2.2. Sustav iskustava

B. CENTAR GRADA POREČA: PLAN 2010

B.1. Generalni prostorni plan za centar grada Poreča

B.1.1. Ciljevi prostornog plana

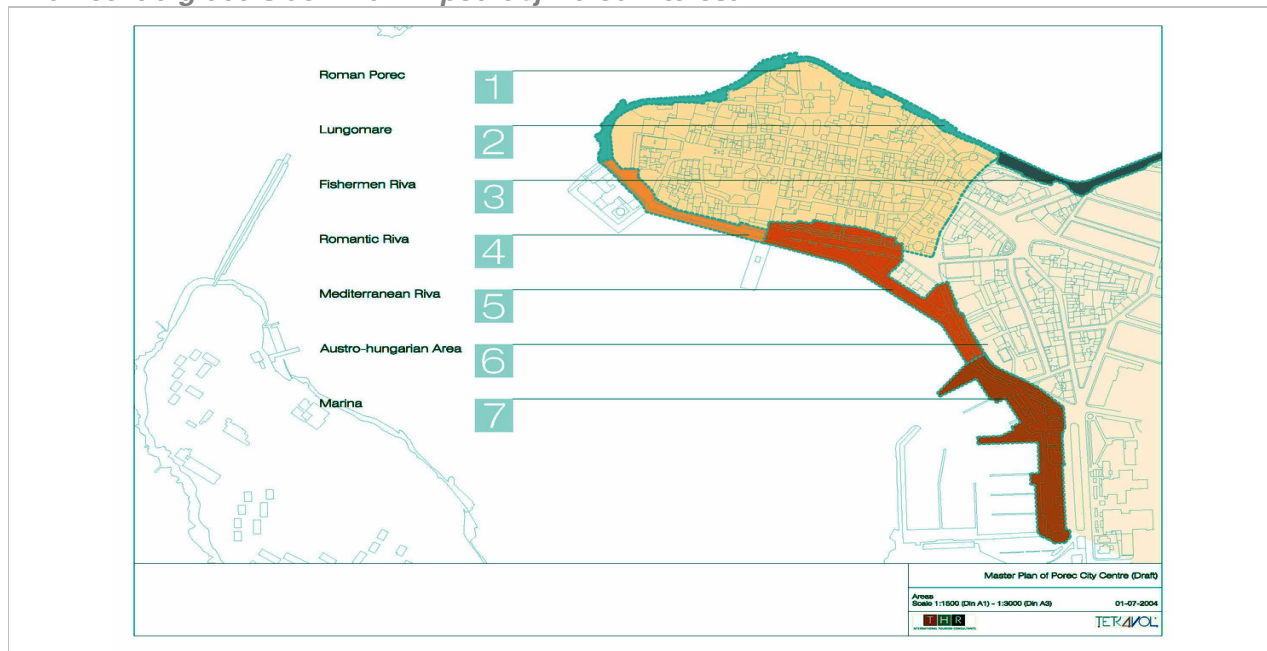
- Definirati i pojačati glavne pokretače
- Povećati produžetak posjećenih područja, putem poboljšanja uvjeta prometa
- Restrukturirati i poboljšati poslovne prostore i trgovine u dotičnom području

B.1.2. Identifikacija glavnih područja grada i njihovih “namjena”

Centar Poreča podijeljen je na 7 različitih područja obuhvaćenih studijom u skladu s glavnim karakteristikama i interesom s turističkog gledišta. Ta su područja opisana i analizirana obzirom na njihov središnji element ili resurs i namjenu, uz nekoliko prijedloga za budući razvoj i potrebne uvjete. Definirana su sljedeća područja:

1. Rimski Poreč
2. Lungomare
3. Ribarska riva
4. Romantična riva
5. Mediteranska riva
6. Austrougarski dio
7. Marina

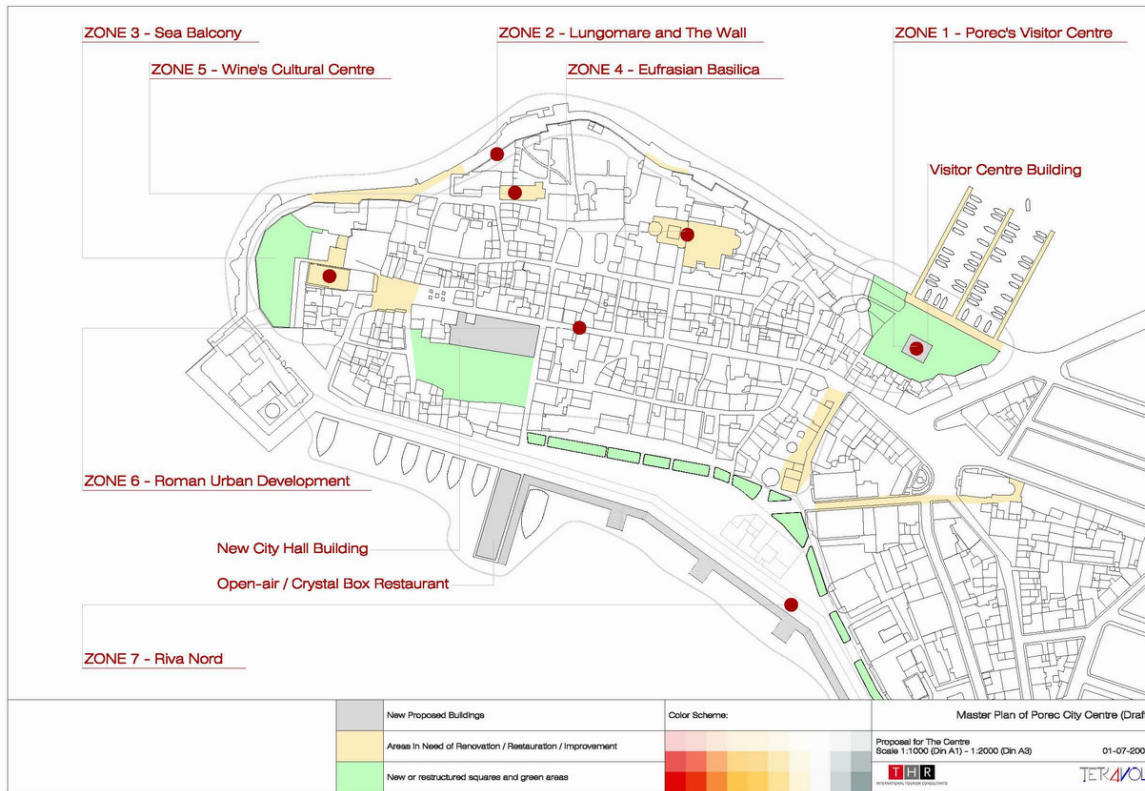
Plan centra grada s definiranim područjima od interesa

Izvor: THR

Svako od definiranih područja centra ima različite interesne resurse, odnosno bogatstva, kao i namjene kako je to opisano na sljedećoj karti.

Plan centra grada s identifikacijom interesnih resursa

Izvor: THR

Opis područja i namjena

Dio 1: Peškera i lungomare - ulaz

a) Opis područja: riječ je o maloj zoni koja se nalazi na sjecištu ulica Nikole Tesle i Obale Matka Laginje gdje treba naći dio pročelja zida i prilično loše očuvanu kulu (identificirana na kartama kao Sjeveroistočna kula), pored zapuštenog zemljišta. Tu je malo parkiralište za lokalno stanovništvo koje živi u starom gradu koji daje lošu sliku o ovom dijelu grada u smislu estetike i pokretljivosti, budući da je ovo pješačka zona te ulaz u Lungomare i Stari grad.

b) Središnji element: dio zidina i polukružna kula koja je sjeverni ulaz u Stari grad i šetalište lungomare.

c) Namjena: mjesto gdje se dočekuju posjetitelji grada i gdje dobivaju informacije

Funkcije:

- Prijem posjetitelja i opće informacije o proizvodima, aktivnostima i sadržajima, iskustvima i uslugama koje grad nudi
- Distribucija i vođenje povijesnog centra
- Informacije o gradu i informacije o gradskim zidinama

d) Zahtjevi

Prilaz

- Početno označavanje putokazima na parkiralištu
- Informacije u turističkim vodičima za ovo područje kao glavni prilaz gradu
- Adaptacija prilaza i područja
- Uklanjanje parkirališta i određenih elemenata urbane opreme
- Organizacija ulice za turistički vlak (rivijera) kojim bi se omogućio dolazak u ovaj dio grada

Infrastruktura

- Popravak i noćna rasvjeta zidina i kule
- Adaptacija okolnih područja
- Izgradnja ili adaptacija prostora, uz malo vidljivog ili prostornog utjecaja, u kojem bi se smjestilo gradski prijemni, informacijski i interpretacijski centar.

Informacije

- Stvaranje muzeografskog područja s informativnim materijalima u svrhu dobro organiziranog posjeta i potrošnje uz adekvatno pružanje informacija o spomeničkoj baštini grada, komercijalnim i rekreacijskim aktivnostima i uslugama
- Postavljanje putokaza i oznaka izvan grada u svrhu označavanja mogućih ruta radi pristupa i otkrivanja područja od interesa i/ili elemenata koji, između ostalog, čine spomeničku baštinu
- Postavljanje informativne ploče posebno posvećene kuli i gradskim zidinama

Područje 2: Lungomare

a) Opis područja: lučki dio šetališta u sjevernom dijelu Starog grada, poznatom kao Lungomare, a čini ga ulica Obale Matka Laginje. Lungomare ima dva različita dijela, jedan je urbani dio za pješake a drugi je ulica koja dolazi iz pravca bivšeg hotela Rivijera i koristi se kao parkiralište za lokalno stanovništvo.

b) Središnji element: zidine i šetalište

c) Namjena: prostor za odmor i šetnju, i danju i noću

d) Zahtjevi

Prilaz

- Postavljanje putokaza i oznaka od glavnih parkirališta i Informativnog centra.

Infrastruktura

- Opremiti jedan do tri privremena objekta (otvorena od svibnja do listopada) s terasama niske razine vizualnog utjecaja i bez glazbe bilo koje vrste
- Uključiti više zelenih zona za javnu uporabu izgrađenih na terasi u podnožju zidina
- Obnoviti urbanu opremu imajući na umu njenu namjenu i neposrednu blizinu mora
- Postaviti noćnu rasvjetu zidina

Informacije

- Postaviti informativnu ploču koja prikazuje vanjske rubove grada na kojima su izgrađene zidine te obrambenu funkciju zidina i kula

Područje 3: Lungomare i austrougarska vila

a) Opis područja: pejzažna zona u privatnom vlasništvu na kraju porečkog poluotoka na kojem su zidine i lungomare kojima se sjeverni dio starog grada spaja s južnim. To je područje zelenog parka otvorenog za javnost koji spaja područje s Neptunovim hramom i Trg Marafor ili bivši rimski forum.

b) Središnji element: Neptunov hram

c) Namjena: balkon prema moru i gradski perivoj

d) Zahtjevi

Prilaz

- Postavljanje putokaza i oznaka na prilazu sa sjeverne rive, lungomara i trga Marafora.

Infrastruktura

- Jamčiti zaštitu arheološkog nalazišta i ostataka
- Obnoviti i urediti vrtove i područje balkona
- Popravak i rehabilitacija građevine (vila u vlasništvu Riviere)
- Opremiti područje urbanom opremom, rasvjetom, itd.

Informacije

- Po čitavom području postaviti konstrukcije i ploče s informacijama o arheološkom nalazištu, otoku sa svjetionikom i vrtovima, označavajući pritom razne vrste koje se tamo mnogu naći, itd.

Područje 4 Eufrazijeva bazilika

A) Opis područja: područje oko Eufrazijeve bazilike, ograničeno je ulicama Obale Matka Laginje i Eufrazijevom ulicom, te Sjeveroistočnom kulom i Trgom J. Dobrile.

b) Središnji element: Eufrazijeva bazilika

c) Namjena: razgledavanje i posjećivanje Eufrazijeve bazilike i njene okoline s trgovinama posvećenima svijetu umjetnosti, rukotvorinama, i sl.

d) Zahtjevi

Prilaz

- Postavljanje putokaza i oznaka s glavnih parkirališta, Informativnog centra, Trga Marafor i ulice Cardo Maximus

Infrastruktura

- Područje
  - Promovirati trgovine specijalizirane za reprodukcije, antikne predmete, umjetnost i baštinu općenito
- Bazilika
  - Dio prostora muzeja odrediti za mjesto gdje će se pružati informacije o Bazilici i svijetu mozaika općenito
  - Osvremeniti raspored i organizaciju eksponata i muzejskih instalacija i postava
  - Odrediti i opremiti mjesto za prodaju ulaznica i najam audio vodiča, kao i trgovinu za prodaju atraktivnih suvenira vezanih uz Baziliku i muzej

Informacije

- Opremiti Eufrazijevu baziliku informativnim elementima koji olakšavaju razumijevanje važnosti mjesta i identificiraju značenje i povijesnu vrijednost episkopalnog kompleksa koji je UNESCO proglasio spomenikom svjetske baštine
- Stvoriti sustav audio vodiča na raznim jezicima radi lakšeg obilaska i razgledavanja unutrašnjosti Bazilike i muzeja

Područje 5 Bivša Franjevačka crkva

A) Opis područja: okolica bivše Franjevačke crkve, s Trgom J. Dobrile i krajem ulice Cardo Maximus

b) Središnji element: bivša vinska kantina u prizemlju Franjevačke crkve, obnovljena je kao dvorana za razna događanja, npr. koncerte, susrete i druga događanja.

c) Namjena: promoviranje vina i gastronomske ponude Poreča i/ili Istre

d) Zahtjevi

Prilaz

- Postavljanje putokaza i oznaka prema Kantini od Informativnog ureda i parkirališta, kao i od ulice Obala Matka Laginje i Cardo Maximus

Infrastruktura

- Područje
  - Promoviranje ugostiteljskih objekata, taverni i trgovina specijaliziranih za lokalne i istarske gastronomske proizvode i vina
  - Promoviranje restorana koji nude visokokvalitetne lokalne specijalitete
- Kantina
  - Rehabilitacije Kantine kao javnog mjesta u kojem možete dobiti informacije o vinskoj kulturi u Poreču
  - Provesti poboljšanja na trgu i susjednim ulicama

Informacije

- Postavljanje informativnih ploča po čitavom kompleksu
- Kantinu treba opremiti mjestom s informacijama o vinskoj kulturi Poreča i kao početnu točku vinske ceste koja će omogućiti turistima posjet vinogradima i vinskim podrumima

Područje 6 Rimski Decumanus, Cardo Maximus i Marafor

a) Opis područja: ovo je središnji dio Starog grada, uključujući zgrade u Ulici Decumanus, Cardo Máximus i ulica Maura s Trgom Marafor.

b) Središnji element: Rimsko gradsko naselje (ulice Cardo i Decumanus i Trg Marafor ili bivši rimski forum) zajedno s venecijanskom arhitekturom palača i kuća

c) Namjena: trgovačka zona koja posjetitelje poziva na laganu šetnju duž uskih, slikovitih ulica koje evociraju gradsku strukturu karakterističnu za grad koji su osnovali Rimljani, ali i na kupovanje okruženi zgradama ogromne spomeničke vrijednosti koje podsjećaju na sjaj gotičkih i venecijanskih vremena

d) Zahtjevi

Prilaz

- Postavljanje putokaza i oznaka prilaza s različitih mjesta u gradu, integriranih u opći prijedlog

Infrastruktura

- Ukloniti elemente koji otežavaju pogled na zgrade ili ih čine slabo uočljivima: nadzemni vodovi i kabeli, neodgovarajući poster i znakovi, tende, klima uređaji, stavljanje oglasa na zidove i na javne ulice (lutke, proizvodi na rasprodaji itd.)
- Obnoviti pročelja svih zgrada koje čine ovu zonu, naročito onih od velike spomeničke vrijednosti
- Ponovno izgraditi neke od zgrada koje su uništene u bombardiranju tijekom Drugog svjetskog rata, s ciljem ponovnog stvaranja veličine koja definira rimsku gradsku strukturu
- Postavljanje dječjeg igrališta sa sigurnim aktivnostima na raspoloživom mjestu u Parku J. Dobrile (Cardo-Eufrazijeva) tako da se obitelji uz put mogu odmarati.

Informacije

- Postaviti informativne ploče po čitavoj zoni kako bi se posjetiteljima omogućilo da otkriju i prepoznaju elemente urbanog razvoja rimskog podrijetla kao i neke od građevina od veće spomeničke vrijednosti u ovom području
- Ponovno definirati muzeološki i muzeografski projekt Muzeja povijesti i umjetnosti grada Poreča

Područje 7 Riva

a) Opis područja: gradska riva je šetalište u južnom dijelu grada gdje se nalazi luka. Ulica rive zove se Obala maršala Tita a počinje u bivšem hotelu Riviera do marine duž zidina i područja proširenja gdje se nalaze kazalište i Gradska uprava.

b) Središnji element: šetalište uz more s lukom u kojoj se nalaze ribarski i izletnički čamci i brodovi

c) Namjena: zona puna života i uzbuđenja za zabavu danju i noću. Tijekom dana, aktivnosti i sadržaji osnivaju se na rekreaciji i zabavi, dok noću terase i restorani stvaraju noćni život upotpunjen uličnim događanjima i izvođačima.

d) Zahtjevi

Prilaz

- Postavljanje putokaza i oznaka prilaza s različitih mjesta u gradu, integriranih u opći prijedlog

Infrastruktura

- Urbana reorganizacija šetališta uz uklanjanje sadašnjih pješačkih prepreka, redefiniranje lokacija čamaca/brodica i premještanje terasa vezanih uz zgrade, s ciljem lakšeg hodanja, boljeg pogleda na more i sudjelovanja u uličnim aktivnostima
- Obrezati drveće duž šetališta radi stvaranja prohodnijeg i ugodnijeg prostora
- Ukloniti one elemente koji kvare prostor ili otežavaju šetnju: ribarske mreže, reklamni oglasi i znakovi za brodice i terase, zatim tende, kante za smeće itd.
- Pješačka zona duž rive i povijesne jezgre
- Zabraniti parkiranje na šetalištu vozilima bilo koje vrste (motocikli, automobili, kombiji itd.)
- Poboljšati urbanu opremu i rasvjetu
- Projektirati lagani, ne previše upadljiv objekt za prodaju malih predmeta i suvenira, čime bi se zamijenili sadašnji štandovi
- Kontrolirati izgled i lokaciju terasa u luci
- Pripremiti veći prostor na kojem će se moći organizirati manji i srednje veliki koncerti
- Osvijetliti zidine Rive

Informacije

- Postaviti informativnu ploču na gradskoj rivi s objašnjenjima lokacije i značaja luke, ali i da bi se pokazalo kako je ovaj dio grada izgledao ranije

Područje 8 Austrougarsko područje

A) Opis područja: područje proširenja iz austrougarskog razdoblja s Trgom slobode kao poveznicom povijesne jezgre iz rimskog doba i proširenjem iz austrougarskog doba

b) Središnji element: Trg slobode i ulice koje vode do njega, trenutačno glavni ulaz u povijesnu jezgru.

c) Namjena: područje puno života danju i noću, s koncentracijom komercijalne ponude i usluga, terasama i barovima. Trg slobode je središte ovog dijela grada, kao glavni ulaz u povijesnu jezgru.

d) Zahtjevi

Prilaz

- Postavljanje putokaza i oznaka s raznih mjesta kao što su parkirališta, turistički informativni i interpretacijski centri, itd.

Infrastruktura

- Ponovna urbanizacija trga

Informacije

- Postaviti informativne ploče o gradskim itinererima, razgledavanjima i zanimljivim mjestima

Područje 9 Marina

A) Opis područja: Infrastruktura marine s vezovima i šetalištem na kojem se nalazi otvorena tržnica sa suvenirima i drugom robom u skladu s turističkom potražnjom

b) Središnji element: vezovi s malim ribarskim brodicama

c) Namjena: šetalište kao mjesto susreta, šetnje i kupovanja na otvorenoj tržnici

d) Zahtjevi

Prilaz

- Postavljanje putokaza i oznaka s raznih mjesta kao što su parkirališta, turistički informativni i interpretacijski centri, itd.

Infrastruktura

- Ponovna urbanizacija šetališta
- Stvoriti prikladnu atmosferu u marini, sa specifičnom urbanom opremom, poput rasvjete, mjesta za sjedenje, ležaljka, itd.
- Rasvjeta vezova i molova

Informacije

- Postaviti informativne ploče o gradskim itinererima, razgledavanjima i zanimljivim mjestima

B.2. Plan djelovanja za centar grada Poreča

B.2.1. Plan djelovanja po područjima i glavni pokretači

Opći pogled na centar grada Poreča

Izvor: THR

Dio 1: Peškera i lungomare - ulaz

Prijedlozi o tipu iskustva koje se želi stvoriti

- Stvoriti novi Turistički i interpretacijski centar grada Poreča:
- Prikladno urediti područje Informativnog i interpretacijskog centra i opremiti ga rasvjetom, urbanom opremom, informativnim pločama, itd.
- Postavljanje informativne ploče posebno posvećene kuli i gradskim zidinama

Turistički i interpretacijski centar (ključni pokretač)

Zašto Turistički i interpretacijski centar u Poreču?

Interpretacija povijesne baštine smatra se strategijom upravljanja kojom se kompatibilno kombinira očuvanje povijesnih spomenika s namjenom koju imaju kao turistička bogatstva.

Interpretacija je učinkovito sredstvo za kontrolu utjecaja posjetitelja, preusmjeravanje tijekom turista i upravljanje bogatstvima prirodne i spomeničke baštine. Interpretaciju ne treba shvaćati tek kao puko predstavljanje povijesnih spomenika nekog mjesta već kao zajedničku komunikaciju i iskorištavanje putem informativnog diskursa i sustava prezentacije i upravljanja bogatstvima.

Interpretacija ima bitnu ulogu u nastojanjima da se baština učini poznatom i da dobije svoju pravu vrijednost kao kulturna baština nekog mjesta te da se u skladu s time osigura njeno očuvanje. Štoviše, budući da povijesni i kulturni spomenici ne ovise o vanjskim faktorima poput vremena, oni omogućuju turizam tijekom čitave godine.

Sljedeća prednost interpretacije je u tome da, kada se spomenička baština ponudi kao turistički proizvod, taj proizvod postaje konsolidiran kao izvor bogatstva i kao faktor lokalnog razvoja.

Što treba interpretirati?

Interpretirati treba sva materijalna i nematerijalna bogatstva zato što su važna i vrijedna i zato što njihovo postojanje pruža svjedočanstvo o identitetu određene zajednice.

Neki predmet ili građevina ne treba se interpretirati sam za sebe i izvan konteksta, nego u okviru konteksta i zajedno s drugim elementima koji su značajni za identitet određenog mjesta, na primjer, u okviru tradicije, običaja, načina života, krajolika, jezika, umjetničkog obrta, i, između ostalog, gastronomije.

Tko je ciljna grupa interpretacije?

Potencijalni korisnici porečkog Turističkog i interpretacijskog centra su turisti, u najširem smislu riječi, uključujući sve domaće i inozemne posjetitelje svih dobi i interesa. Navedena ciljna grupa su ljudi koji žele primiti informacije o tome kako da organiziraju svoj odmor i kako da uživaju u kulturnim i rekreacijskim iskustvima i da pri tom nešto nauče i zabave se. Ponuda Centra stoga treba ispuniti njihova očekivanja, ponuditi im opće informacije o gradu, pomoći im u interpretaciji elemenata koji se odnose na identitet Poreča i pružiti im sredstva za zabavu i razonodu.

Predložena lokacija

Predlaže se da Turistički i interpretacijski centar bude smješten u novoj zgradi koja bi se izgradila na mjestu uz dio zidina gdje se nalazi polukružna kula, pored ulice Prolaz Peškera, u uvali Peškera.

Ta bi lokacija tvorila novi prilaz gradu čime bi se pomoglo u diversifikaciji sadašnjih tokova posjetitelja. Ovo mjesto, osim toga, ima i spomeničku vrijednost zbog blizine starih zidina i jednog od ulaza u povijesnu jezgru.

Koristi od stvaranja Turističkog i interpretacijskog centra

Stvaranje interpretacijskog centra i kratkoročno i dugoročno predstavlja profitabilno ulaganje. Kratkoročno, radi se o doprinosu za poboljšanje upravljanja i odgovarajuće namjene prostora od strane posjetitelja, uz istovremeno smanjenje negativnih učinaka na kulturne spomenike Poreča (zbog podizanja svijesti, razumijevanja vrijednosti baštine, boljeg stava turista i manje nasilničkih izgređa). Dugoročno, došlo bi do poboljšanja javne slike o ovom cjelokupnom području i njegovim institucijama i stvorio bi se faktor za gospodarski momentum u razvoju samog središta ali i drugih pomoćnih usluga (stvaranje radnih mjesta) zbog velikog porasta lokalne trgovine i turističke potražnje.

Upravljanje Turističkim i interpretacijskim centrom

Stvaranje porečkog Turističkog i interpretacijskog centra treba krenuti od politike integralnog upravljanja koje se osniva na planiranju, kontroli, širenju informacija i procjeni.

Kod planiranja ponude spomeničke baštine, potrebno je:

- Definirati ključni kriterij za interpretaciju, drugim riječima, koncept kišobrana za:
  - o Izdvajanje i pozicioniranje imidža ovog područja.
  - o Razvijanje ukupne slike o ponudi Poreča kako bi se njegova baština predstavila kao konceptualno jedinstvo.
- Gradnja zgrade za Turistički i interpretacijski centar i njeno isticanje kao muzeološkog i muzeografskog projekta.
- Pretvaranje raštrkanih spomeničkih bogatstava u suvisao spomenički proizvod koji je pristupačan, dobro očuvan i kojim se kvalitetno upravlja.
- Osmišljavanje zabavnih projekata za razne vrste grupa kako bi se poticala društvena namjena povijesnih spomenika tijekom čitave godine.
- Osmišljavanje komunikacijskog programa kako bi se omogućilo pozicioniranje proizvoda i da postane poznat.

Neka relevantna pitanja planiranja projekta Interpretacije su:

- Primjena prezentacijskih tehnika na kulturnu baštinu.
- Primjena tehnika za stimuliranje turističkog sektora.
- Planiranje turističko-kulturnih ruta i itinerera.
- Stvaranje usluga za javnost.
- Ponuda komplementarnih usluga: smještaj, ugostiteljski i komercijalni proizvodi, itd.

Cilj je da se posjetitelju ponude značenja (informacija) i iskustvo (osjećaji i doživljaji), pružajući mu prilike u kojima će biti aktivan sudionik.

Ponavljamo, projekt interpretacije treba predvidjeti suradnju čitavog društva: građana i lokalnih društvenih, kulturnih i znanstvenih institucija.

Što se tiče financiranja, iako bi se dio troškova mogao pokriti iz javne sfere uz privatno sponzoriranje, samofinanciranje bi se ostvarivalo putem ulaznica i naknada za pomoćne usluge kao što su rute, obilasci s vodičem, zabavni sadržaji, obrazovne aktivnosti, lokalno obrtništvo i rukotvorine, gastronomska ponuda, reprodukcija videofilmova, publikacije, ...

Teme i resursi za izlaganje u Turističkom i interpretacijskom centru

a) U samoj zgradi

U zgradi Turističkog i interpretacijskog centra treba planirati sadržajan, razumljiv i privlačan diskurs putem brojnih i raznovrsnih interpretacijskih sredstava: izložbe, publikacije, znakovi i brandovi, vitrine, projekcije, i osobne informacije ...), koristeći bogate i raznovrsne jezike izlaganja (audiovizualna pomagala, interaktivne ploče, makete, paneli s tekstovima i slikama, restauracija i ponovna kreacija, posebne naprave, osjetilni efekti – svjetlo, zvuk, njuh, itd.). Teme koje se predstavljaju moraju nuditi informacije o gradu i njegovim stanovnicima u povijesnim, društvenim, gospodarskim i kulturnim područjima i u okviru teritorijalnog konteksta. Moguća tematska klasifikacija tako bi mogla biti:

- Teritorij:
  - Krajolik i populacija kroz povijest.
- Grad:
  - Povijesni aspekti (prehistorija, rimsko, bizantsko, mletačko .... razdoblje).
  - Prostorni aspekti: arhitektura i urbanističko planiranje.
  - Društveni aspekti, kao što su evolucija stanovništva i tradicionalni načini života: poljoprivreda, ribarstvo, itd.
- Poreč danas: kulturna, gastronomska i rekreacijska ponuda grada.

b) "In situ"

Na svakoj od spomeničkih lokacija treba ponuditi precizne informacije o dotičnoj lokaciji: kontekst njenog podrijetla, starost i formalne karakteristike lokacije. Interpretacijska sredstva koja se koriste su ploče, makete i oznake, sve izrađeno od vodootpornih materijala. Spomenička baština koja će se predstaviti uključuje:

- Elemente rimskog urbanističkog planiranja: Cardo Maximus, Decamanus i Forum.
- Neptunov hram i njegovu okolicu.
- Eufrazijevu baziliku.
- Zidine i kule.
- Romaničku i gotičko-mletačku arhitekturu.
- Franjevačku crkvu i centar vinske kulture.
- Mjesto za interpretaciju luke.
- Porečki muzej povijesti i umjetnosti.
- Rimski muzej Poreča na otvorenom.
- Panoramske elemente, kao što su balkon s pogledom na more, šetalište zimzelenog hrasta na Obali maršala Tita, marinu, otoke, itd.

Prijedlozi za zabavne sadržaje

Turistički i interpretacijski centar treba osmisliti projekte kojima će se ponuditi zabavni sadržaji za različite ukuse ljudi tako da se omogućí njegovanje socijalne namjene elemenata baštine. Nekoliko mogućih pristupa uključuje na primjer:

- Itinerere s vodičem (vođeni itinereri), danju ili noću, tematske ili kronološke, uz obilazak različitih lokacija koje će se interpretirati.
- Razgledavanje s vodičem svake lokacije koja će se interpretirati.
- Radionice, demonstracije, seminari itd. uz sudjelovanje posjetitelja.
- Niz kulturnih zabavnih aktivnosti i sadržaja (koncerti, predstavljanja, susreti, razmjene, manje mađioničarske predstave, umjetnici ili glumci, književna događanja, itd.)

Područje 2: Lungomare

Prijedlozi o tipu iskustva koje se želi stvoriti

- Izraditi informativne ploče koje prikazuju vanjske rubove (perimetar) grada te obrambenu funkciju zidina i kula, te oznake znamenitosti u skladu s osmišljenim itinererima.
- Izraditi jedan ili dva privremena objekta (otvorena od svibnja do listopada) s terasama niske razine vizualnog utjecaja i bez glazbe bilo koje vrste, koji moraju biti integrirani u estetiku terasa u skladu sa spomeničkim okruženjem.
- Uključiti više zelenih zona za javnu uporabu izgrađenih na terasi u podnožju zidina.
- Obnoviti urbanu opremu imajući na umu njenu namjenu kao i blizinu mora.
- Stvoriti projekt urbane estetike uključujući:
  - Rasvjetu gradskih zidina s predloženim svjetlima s cvijećem
  - Obnavljanje urbane opreme: ležaljke, sjedala, popločenje, itd.
  - Izradu informativnih ploča i oznaka koje prikazuju znamenitosti u svezi s različitim itinererima

Područje 3: Lungomare i austrougarska vila

Prijedlozi o tipu iskustva koje se želi stvoriti

- Stvoriti projekt pomoću sljedećih mjera:
  - Izraditi oznake znamenitosti od rive, lungomara i Marafora u svezi s predloženim itinererima
  - Izraditi ploče s informacijama o arheološkom nalazištu, otoku Barbaranu i perivojima, naznačujući pritom razne vrste koje se tamo mnogu naći, itd.
  - Izraditi kontrolni sustav pomoću čuvara ili video kamera i time jamčiti zaštitu arheološkog nalazišta i ostataka
  - Prilagoditi zeleni pojas kao što su perivoji i balkon s pogledom na more
  - Popravak i rehabilitacija građevine (vila u vlasništvu tvrtke Riviera)
  - Opremiti područje urbanom opremom, rasvjetom, ležaljka, sjedalima, pješačkim stazama, itd.
  - Stvoriti različite usluge kao što su barovi s terasama na kojima će se moći uživati u pogledu, itd.

Područje 4 Eufrazijeva bazilika

Prijedlozi o tipu iskustva koje se želi stvoriti

- Stvoriti sustav putokaza i oznaka od glavnih parkirališta, informativnog centra, Trga Marafor i ulice Cardo Maximus
- Stvoriti informativni centar posvećen Bazilici i bizantskom mozaiku kao i ured za prodaju ulaznica i pružanje sljedećih usluga:
  - Posjete s vodičem
  - Iznajmljivanje audio vodiča
  - Trgovina suvenirima sa svim vrstama roba u svezi s bazilikom i muzejom, mozaicima i svime što je vezano uz paleokršćansko razdoblje, poput knjiga, postera, razglednica, reprodukcija mozaika, majica, privjesaka za ključeve, broševa, značaka, olovaka, itd., radi naglašavanja njihove komunikacijske vrijednosti kada se posjetitelji vrate kući
  - Ostale usluge
- Stvoriti itinerer kroz Baziliku, krstionicu, zvonik, muzej, s informativnim pločama i postaviti putokaze i oznake koje će omogućiti lakše razumijevanje važnosti mjesta i utvrditi značenje povijesne vrijednosti episkopalnog kompleksa koji je UNESCO proglasio svjetskom baštinom
- Unaprijediti kupovanje u trgovinama specijaliziranim za umjetničke i spomeničke teme, rukotvorine, atelje, itd.
- Redefinirati glazbeni program Bazilike i promovirati povratak na međunarodnu pozornicu. Predlaže se specijalizacija festivala za određenu temu i transformacija sadašnje ponude u Međunarodni festival crkvene glazbe

Eufrazijeva bazilika (ključni pokretač)

Eufrazijeva bazilika jedan je od najvažnijih kulturnopovijesnih spomenika grada Poreča. Njena izvanredna spomenička vrijednost i velik broj ljudi koji je posjećuju osigurali su joj zvjezdani status među turističkim proizvodima kao bogatstvu velikog potencijala za pružanje novog života gradu u cjelini.

Stoga se smatra da se takvom jedinstvenom i zanimljivom spomeniku treba dati prava vrijednost i to sljedećim mjerama:

- Određivanjem mjesta koje će biti polazište za obilazak Bazilike na kojem će se moći kupiti ulaznice i pružiti adekvatna interpretacija čitavog kompleksa Bazilike. Audiovizualna prezentacija sa suvremenim tehnikama virtualnog ponovnog stvaranja (rekreacija) smatra se naročito važnom za razumijevanje značenja i izvanredne važnosti ovog paleokršćanskog kompleksa.

- Osvremenjivanje odnosno obnavljanje muzeja Bazilike pomoću muzeografskih i izložbenih tehnika koje su više u skladu sa suvremenim potrebama i trendovima.
- U pogledu odabira elemenata koji će se ugraditi u prezentaciju, treba ocijeniti njihovu održivost i mogućnost integracije u spomeničke prostore. U svakom slučaju, bez obzira koristi li se kao komplementarni element ili kao zamjena za informativne ploče, usluga audio vodiča predlaže se za predstavljanje kompleksa Bazilike na raznim jezicima.
- Stvaranje trgovine sa specijaliziranim publikacijama na temu paleokršćanske umjetnosti i s kvalitetnim reprodukcijama različitih spomeničkih predmeta (mozaici, keramika, oslikano staklo, vitraji, predmeti od srebra i zlata, itd.)

Međunarodni festival sakralne glazbe:

Već više od četiri desetljeća grad organizira Porečki ljetni festival - festival glazbe koji se uglavnom održava u atriju Eufrazijeve bazilike i okolici Neptunovog hrama, a čiji je program podijeljen u tri različita dijela: kazališne predstave, klasična glazba i folklor.

Festival nudi program vrhunske kvalitete glazbe i sada se učvrstio kao značajan kulturni događaj, ne samo u Istri već i u čitavoj Hrvatskoj.

Veliki kulturni potencijal Poreča potaknuo je ideju o stvaranju još jednog velikog i međunarodno priznatog događanja. Radi se o prijedlogu za stvaranje jednog međunarodnog festivala sakralne glazbe u uskršno vrijeme, u okviru Eufrazijeve bazilike. Činjenica da je Bazilika upisana na UNESCO-ov popis Svjetske kulturne baštine olakšala bi svaku vrstu međunarodne komunikacije takvog festivala. Smatra se važnim da se on predstavi kao jedinstveni događaj i da se definira tematika koja bi dala smisao i sadržaj njegovom programu i koja bi ga činila drugačijim od već postojećih i općenitijih događanja ove vrste.

Budući da je kompleks Bazilike predviđen kao mjesto njegovog održavanja, čini se prikladnim odrediti kao kriterij za odabir djela koja će se izvoditi upravo glazbu koja spada u sakralnu ili crkvenu glazbu. Utvrđivanjem kriterija, štoviše, olakšalo bi se određivanje vremena koncertne sezone, a to bi moglo biti božićno ili uskršno doba. Bilo koji od navedenih blagdana, a oba imaju veliku religijsku važnost, bila bi prikladna, iako se uskršno vrijeme čini pogodnijim zbog ugodnijih vremenskih prilika.

Prijedlog ima sljedeće ciljeve:

- Iskorištavanje festivala kako bi se naglasila jedinstvenost Poreča i vrijednost njegove kulturne baštine, naročito Bazilike.
- Prevladavanje sezonske naravi turizma u Poreču.
- Ponuda turističkog proizvoda usmjerenog na posjetitelja iz srednje-više društveno-ekonomske razine.

Za uspjeh festivala, koji bi bio usmjeren na specijaliziranu publiku iz susjednih zemalja, potrebno je voditi računa o sljedećim faktorima:

- Odabir izvođača priznatog ugleda, čime bi se olakšalo promoviranje događaja, naročito u prvim godinama.
- Odabir specijaliziranih komunikacijskih kanala kojima bi se odabrane grupe upoznale s festivalom.
- Povezivanje festivala s iskustvom otkrivanja ukupnog kulturnog nasljeđa grada Poreča, a posebice Bazilike. Kvaliteta glazbene ponude i jedinstvenost prostora u kojem će se izvoditi, jednako su važni.

Područje 5 Bivša crkva sv. Franje

Prijedlozi o tipu iskustva koje se želi stvoriti

- Postavljanje putokaza i oznaka prema Kantini od Informativnog ureda i parkirališta, kao i od ulice Obala Matka Laginje i Cardo Maximus
- Rehabilitacija Kantine kao i Centra za kulturu vina sa sljedećim uslugama:
  - Informacije o porečkoj kulturi vina, podrumima, specijalitetima, tradiciji, vinskim cestama kroz ovo područje i cijelu Istru, itd.

- Kušanje vina i radionice
- Prodaja raznih lokalnih specijaliteta
- Ostalo
- Postavljanje informativnih ploča po čitavom kompleksu

Centar za kulturu vina (ključni pokretač)

Uvod

Porečka vina, kad se govori o proizvodnji i kvaliteti, očito ne spadaju u avangardu europskih vina, ali ipak predstavljaju relativno velik gospodarski sektor u regiji, koji ima kontinuitet i koji danas počinje razmišljati o potrebi stvaranja mehanizama za modernizaciju i povećanje proizvodnje uz istodobno povećanje profita. Radi se o suvremenom gospodarskom sektoru čija je prošlost duga koliko i povijest samoga grada ali koji ima jaku želju da se nastavi i u budućnosti. Prošlost, sadašnjost i budućnost porečke vinske industrije ujedinjuju se kako bi se opravdao kulturni centar kojim bi se bolje predstavila povijest i kultura lokalnog vinarstva i kako bi se ovaj privredni sektor i dodatno stimulirao.

Stoga se predlaže stvaranje Centra za kulturu vina, sa sljedećim ciljevima:

- Postati regionalno i državno referentno mjesto za poznavanje i širenje kulture vina, te uzbudljivo i dinamično mjesto u kojem će posjetitelji uživati.
- Nuditi privlačne turističke i kulturne proizvode koji su precizno predstavljeni, ali koji svojim pristupom pružaju novi užitak i saznanja i koji time jamče priljev gostiju čime se Poreč potvrđuje kao mjesto prirodnog, turističkog i kulturnog interesa na razini regije ali i čitave Hrvatske.
- Djelovati kroz organizacijsko načelo koje podrazumijeva i integraciju i stimulaciju obzirom na promoviranje proizvoda vinarstva.
- Uspostavljanje mreže međusobnih odnosa s lokalnim subjektima angažiranim u turističkim djelatnostima, kulturnoj sferi i uzgoju grožđa te industriji vina radi koordinacije aktivnosti i optimiranja resursa.

Prikladnost prijedloga

Postoji niz faktora koji su prisutni u Poreču:

- U prizemlju Franjevačke crkve sačuvani su badnjevi vinskog podruma iz 19. st. koji je postavljen u zgradu kada se prestala koristiti u vjerske svrhe. To je mjesto danas nepristupačno i prilično trošno, a izgleda da se ranije koristilo za prodaju vina.
- Proizvodnja vina u ovoj zoni izgleda da se kreće u komercijalnom pravcu prodaje "lokalnog proizvoda". Restorani nude lokalna vina, dok brojne taverne i konobe poslužuju vino kao znak identiteta grada.
- Postoji turistička vinska cesta koja nudi posjete vinarijama u ovom području i cijeloj Istri, iako taj turistički proizvod nije odgovarajuće organiziran i vođen.

Postoji svijest, barem u proizvodnim i trgovačkim sektorima, da je lokalno vino vrijedan proizvod i istaknuta gastronomska vrijednost ovog kraja, proizvod koji se odlikuje velikim potencijalom za privlačenje turista a, stari vinski podrum je upravo idealno mjesto za rad na novom turističkom proizvodu u gradu Poreču: Centar za kulturu vina.

Konceptualni temelj Centra za kulturu vina

Konceptualne kategorije kojima će se utvrditi muzeološka koncepcija projekta bile bi sljedeće:

- Vino i vinograd kao nerazdvojivo jedinstvo. Na taj način trebale bi se otkriti suštinske osobine ovog bogatstva zajedno s njegovim fizičkim i osjetilnim karakteristikama.
- Vino kao element kulture, drugim riječima, vino kao proizvod povezan s društvenim i simboličnim miljeom, dakle, kao predmet refleksija, spoznaja i interpretacija koje su ostavile traga u umjetničkoj, povijesnoj i etnografskoj baštini njegovog mjesta podrijetla.
- Vino kao dio mediteranske gastronomije i načina prehrane.
- Vino kao faktor gospodarskog razvoja.

Smjernice povezane s prirodom prostora i njegovih funkcija

Mjesto u kojem se nalazio stari vinski podrum, u prizemlju Franjevačke crkve, ima otvoreni pravokutni hodnik u kojem se u jednom od bočnih zidova vide gornji dijelovi badnjeva/spremnika. Posude koje odgovaraju vidljivim glavama badnjeva skrivene su od pogleda iza zida i čini se da su kockastog oblika i staklenih stijenki. Drugim riječima, ovaj hodnik nudi velik prostor s različitim pregrađenim prostorima.

Zamišljeno je da se obrađuju različite zanimljive teme vezane uz vinogradarstvo i vino, zajedno s njegovim kulturološkim interpretacijama pomoću različito uređenih ugođaja unutar pregrađenih prostora. U neke bi se moglo ući dok bi se drugi mogli promatrati kroz otvore izrađene u gornjim dijelovima badnjeva kao da se gleda kroz mali teleskop. Oprema prostora i izložbe omogućila bi iskustvo otkrivanja svijeta vina kao iznenađujućeg i sadržajnog iskustva.

U dobro osvijetljenom glavnom hodniku izvršile bi se dvije intervencije s različitim ciljevima. Kao prvo, duž rubnih dijelova prostora postavile bi se ploče s tekstovima, kartama, fotografijama, skicama, kvantitativnim podacima o proizvodnji i marketingu, itd. ili, drugim riječima, sve informacije koje se ne mogu prenijeti pomoću ograđenih prostora zbog ograničenja prostora i udaljenosti. Postavljanjem takvih informacija oko rubnih dijelova očuvao bi se prostor koji bi bio dovoljan da se postavi stol koji bi se koristio u sljedeće svrhe:

- Briga oko posjetitelja
- Pružanje informacija o specifičnoj gastronomskoj ponudi grada (u konobama i restoranima koji poslužuju lokalno vino)
- Informacije o rekreacijskim aktivnostima organiziranim u centru
- Pružanje informacija i prodaja karata za vinske ture
- Kušanje i prodaja odabranih proizvoda

Područje 6 Rimski Decumanus, Cardo Maximus i Marafor

Prijedlozi o tipu iskustva koje se želi stvoriti

- Postavljanje putokaza i oznaka na različitim mjestima u gradu
- Postaviti informativne ploče po čitavoj zoni kako bi se posjetiteljima omogućilo da otkriju i prepoznaju elemente urbanog razvoja rimskog podrijetla kao i neke od građevina od veće spomeničke vrijednosti u ovom području
- Stvoriti atmosferu i estetiku odgovarajuće za ovaj dio grada:
  - Ukloniti elemente koji otežavaju pogled na zgrade ili ih čine slabo uočljivima: nadzemni vodovi i kabeli, neodgovarajući poster i znakovi, tende, klima uređaji, stavljanje oglasa na zidove i na javne ulice (lutke, proizvodi na rasprodaji itd.)
  - Obnoviti pročelja svih zgrada koje čine ovu zonu, naročito onih od velike spomeničke vrijednosti
  - Izgraditi dječje igralište sa sigurnim aktivnostima za djecu u Parku J. Dobrile (Cardo-Eufrazijeva) tako da se obitelj usput može odmoriti
- Redefinirati komercijalnu ponudu, uz diversifikaciju i poboljšanje njene kvalitete. Određene aktivnosti koje bi trebalo promovirati:
  - Cyber kafići, knjižare, trgovine glazbom, video klubovi, zlatari i trgovine nakitom koji proizvode vlastite proizvode, tekstil i modni pribor, trgovine obućom, kvalitetni poklon dućani, kožna galanterija i odjeća, ukrasi, igračke, itd.
  - Barovi i kafići, restorani, specijalizirana kombinacija restorana s knjižarom
  - Javne službe: mjesni uredi poreznih organa i zdravstvenih ustanova, ili drugih javnih službi na Trgu Marafor.

Park i Trg M. Gupca (ključni pokretač)

Izvor: THR

Park i Trg M. Gupca promijenit će se u odnosu na svoju sadašnju strukturu i sadržaje, kako slijedi:

- Izgraditi novu zgradu na križanju ulica Cardo Maximus i Decumanus. Ta zgrada će se koristiti kao poslovna zgrada ili za određene službe Grada Poreča. U prizemlju se predlažu restorani, barovi i trgovine
- Izgraditi novi javni trg sa sljedećim sadržajima:
  - Nova otvorena tržnica sa sličnim štandovima
  - Novi perivoj s palmama, cvjetnjacima i fontanama
  - Nove terase sa sličnim suncobranima i stolicama

Porečki Muzej povijesti i umjetnosti (ključni pokretač)

Okolnosti

Muzej je javna ustanova koja je odgovorna za očuvanje, istraživanje, dokumentaciju i podizanje vrijednosti i poznatosti povijesne i umjetničke baštine.

Njegov primarni cilj je povećanje vrijednosti povijesne i umjetničke baštine grada, i u materijalnom i u simboličkom smislu, omogućujući turistima da je otkrivaju, zatim da je turistima interpretira tako da nešto saznaju i nauče o njoj, kako bi je cijenili i poštovali. Značajni elementi i građevine ove kolektivne povijesti moraju se zato očuvati, istražiti i učiniti poznatijima.

Ova definicija navodi nas da zaključimo da:

- polje djelovanja ove institucije ne smije biti ograničeno na fizički okvir građevine u kojoj se Muzej nalazi sa svojom zbirkom, već da ga treba iznijeti u grad kao cjelinu, s njegovim trgovima, ulicama i zgradama i da nam mora govoriti o životima muškaraca i žena koji su ga gradili kroz povijest.
- obveza Muzeja mora biti da ponudi sredstva za razumijevanje povijesti Poreča kao cjeline, što zahtijeva postav predmeta koji pokrivaju sva povijesna razdoblja.

Ako pretpostavimo postojanje porečkog turističkog i interpretacijskog centra koji nudi svoje usluge posjetiteljima grada, smatra se da porečki Muzej povijesti i umjetnosti treba usmjeriti svoje usluge uglavnom na lokalno stanovništvo (škole, obitelji i širu javnost) kao i na ozbiljne ili specijalizirane (studenti i sveučilišni nastavnici) turiste posebno zainteresirane za kulturu, te druge posebno zainteresirane pojedince. Ova vrsta javnosti ili potencijalnih korisnika usluga Muzeja određuje da program aktivnosti treba imati dva glavna područja: znanstveno i obrazovno.

Opće mjere koje treba poduzeti

- Obnova zgrade.
- Stvaranje muzeološkog i muzeografskog projekta koji bi jamčio koncepcijsko i prostorno preuređenje zbirke i njenu pravilnu interpretaciju od strane članova različitih vrsta javnosti.
- Analiza mogućnosti dobivanja više sredstava kojima bi se jamčio koncepcijski diskurs koji je u skladu s nazivom Muzeja.
- Stvaranje sredstva za širenje kojima se nude proizvodi i usluge.
- Iniciranje politike za stvaranje publikacija kojima bi se širila muzejska pitanja.
- Definiranje korporativnog imidža koji identificira opremu i pomaže u njejoj komunikaciji.

Aktivnosti vezane uz različite odjele Muzeja

a) Istraživanje i dokumentacija

- Studije o zbirkama Muzeja.
- Razmjena sa stručnim djelatnicima drugih muzeja.
- Sudjelovanje na kongresima o muzeologiji i muzeografiji, kulturnoj baštini, obrazovanju i muzejima...
- Pozivi za nagrade i nuđenje drugih inicijativa za objavljivanje lokalnih studija o povijesti i kulturnoj baštini Poreča.
- Stipendije za studente.

b) Očuvanje i restauracija

- Poduzimanje aktivnosti kojima se jamči očuvanje zbirke smještenih u Muzeju kao i gradskih spomenika i zgrada kako bi se osiguralo njihovo izlaganje u odgovarajućem i razumljivom obliku (npr. jamčiti prilaz, restauraciju, održavanje i zaštitni nadzor arheološkog kompleksa Neptunovog hrama).
- Rad na nabavi predmeta svih mogućih vrsta (dokumentarni, arheološki predmeti, kulturni materijali, video i grafički materijali, ...) i to kupnjom, donacijama ili ustupanjem imovine koja pripada institucijama ili privatnim osobama.

c) Povećanje vrijednosti kulturne baštine

- Izvršavanje muzeografsko-muzeološkog projekta koji daje kontekst i iskazuje vrijednost predmeta izloženih u Muzeju.
- Adaptacija arheoloških ostataka grada u skladu s kriterijima muzeja i njihovo predstavljanje.

d) Ostale aktivnosti

- Održavanje privremenih izložaba (o različitim temama u svezi sa zbirka Muzeja, ili u svezi s procesom obnove Muzeja, ili u svezi s pitanjima o arheološkoj baštini Poreča, itd.).
- Organizacija aktivnosti za razne vrste javnosti (lokalne – škole, obitelji, šira javnost – i stručnjaci)
  - Obilazak Muzeja u pratnji vodiča.
  - Radionice za djecu i obitelji.
  - Itinereri za otkrivanje Muzeja i Poreča za školske i obiteljske grupe.
  - Međugeneracijske radionice (stariji djeci pričaju kako su nekada živjeli kao i legende o gradu koje znaju, itd.).
  - Konferencijski ciklusi.
  - Koncertni ciklusi.
  - Izložbe obrtničkih tehnika.
  - Domaćinstvo kulturnih događanja u prostorijama muzejskog perivoja ili na drugim spomeničkim lokacijama ili zgradama u Poreču.
  - itd.
- Poboľjšati muzejski dućan na način da se osmisli linija proizvoda za prodaju povezana s imidžom Muzeja:
  - Katalozi i druge publikacije.
  - Reprodukcijske najvažnijih eksponata Muzeja.
  - Pokloni.
  - Razglednice i poster.
  - Knjige specijalizirane za povijest i umjetnost.
  - itd.
- Osnovati Udrugu prijatelja porečkog Muzeja kako bi se stvorila odana lokalna grupa podrške u kojoj bi se nalazili pojedinci, ustanove, ili javne ili privatne udruge čiji doprinosi bi upotpunili izvore prihoda Muzeja i koji bi pomogli u stvaranju prilika za različita događanja i sadržaje koji bi Muzeju dali osobnost i novu dinamiku. Svatko tko postane članom Udruge prijatelja Muzeja može dobiti sljedeće:
  - Besplatne ulaznice.
  - Informacije o Muzeju i njegovim aktivnostima.
  - Pozivnice na promocije novih proizvoda i svečana otvaranja.
  - Popuste za proizvode u muzejskoj trgovini.
  - Popuste za aktivnosti i usluge.

e) Otvaranje tradicionalne konobe

Preporučuje se ponovno otvaranje konobe, tradicionalne istarske gostionice na lokaciji sadašnjeg bara u dvorištu Muzeja. Tradicionalna atmosfera i hrana s domaćim proizvodima i gastronomijom mogli bi biti važni zbog činjenice da u centru Poreča nema takve ponude.

Područje 7 Riva

Prijedlozi o tipu iskustva koje se želi stvoriti

- Smanjiti buku i zagađenost uzrokovane bukom koja dolazi s terasa barova i restorana na rivi
- Popraviti i opremiti stari brod kako bi mogao primati posjetitelje i ploviti iz luke stvarajući poseban ugođaj u ovom području, i kako bi mogao krenuti na kraća putovanja u rekreacijske svrhe duž porečke obale i obližnjih otoka
- Promovirati otok Sv. Nikole kao mjesto pogodno za šetnje i kupanje
- Na otoku Sv. Nikole organizirati vatromete koji će se vidjeti s rive
- Ponovno pokrenuti porečku uličnu umjetnost uz poboljšanje sadašnje ponude i njeno promicanje izvan granica grada
- Osmisliti redoviti program manjih i srednje velikih likovnih i glazbenih događanja koji će biti privlačni i za lokalno stanovništvo i za posjetitelje tijekom večernjih šetnji gradom

- Osmisliti program uličnih aktivnosti za djecu: klaunovi, mađioničari, pripovjedači priča, glazbenici, akrobati, itd. u kombinaciji s programom za odrasle, svake godine i to tijekom glavne, srednje i izvan sezone

Gradska riva (glavni pokretač)

Opći pogled

Izvor: THR

Detalj

Izvor: THR

Gradska riva promijenit će se u odnosu na svoju sadašnju strukturu i sadržaje, kako slijedi:

- Novi sustav rasvjete sa sjedalima i cvijećem kao što je prikazano na slici
- Novi pločnik na rivi
- Nova pješačka zona s prometom radi usluga i hitnih slučajeva
- Novi cvjetnjaci s cvijećem koji će omogućiti pješacima da se kreću i uživaju u rivi i njenim vidicima i prizorima
- Nove drvene platforme radi povećanja pješačke zone s novim terasama na oba kraja. Jedan dio drvene platforme pružat će se u more radi zabavnih sadržaja poput vatrometa, koncerata, itd.
- Novi stari brod i lučki interpretacijski centar
- Nova lokacija za terase i restorane

Lučki interpretacijski centar (glavni pokretač)

Uvod

Cilj je razgraničiti prostor u gradskoj zoni rive kako bi se pokazalo kako je luka izgledala na početku 20. stoljeća, u vrijeme kada je Poreč imao značajnu industrijsku (ribarstvo), komercijalnu (trgovina, naročito vinom), i rekreacijsku (krstarenja) aktivnost.

Stoga bi ova zona trebala dobiti ugođaj navedenog razdoblja i to pomoću:

- Postojanja plovila iz tog doba, koje bi bilo atrakcija koja dovodi posjetitelje u ovaj dio grada.
- Postavljanja elemenata koji tumače povijest luke i različite aspekte plovidbe vezane uz Poreč (informativne ploče i posebne instalacije).
- Posebno osmišljenih štandova u skladu s prostorom namijenjenih prodaji proizvoda vezanih uz luku i njene aktivnosti.
- Ribarske konobe gdje bi se konzumirali specijaliteti i pića.

Zabavni sadržaji

Povijesni brod ponudio bi kratka krstarenja duž obale Poreča a, kada je u doku, bio bi otvoren za razgledavanje. U prostoru luke mogu se organizirati primjerice sljedeće aktivnosti, sadržaji i događanja:

- Ribarski festival.
- Povijesni festival (s ljudima obučenima kao na prijelazu stoljeća).
- Dječje radionice.
- Gastronomske izložbe.
- Koncerti i tradicionalna glazba.
- itd.

Sudjelovanje plovilom na izložbama, festivalima i regatama povijesnih brodova na europskoj i međunarodnoj razini. Sudjelovanje u takvim događanjima značilo bi međunarodnu promociju i reklamiranje Poreča kao njegovo glavno sredstvo oglašavanja.

Pitanja vezana uz upravljanje

Jedna mogućnost koju treba razmotriti je da porečki Muzej povijesti i umjetnosti upravlja interpretacijskim područjem luke i broda. Štoviše, iz Muzeja moguće bi bilo provesti sljedeće inicijative:

- Angažiranje na istraživanju o pomorskoj baštini i povijesti Poreča.
- Vođenje i osmišljavanje posjeta za različite vrste posjetitelja.
- Osmišljavanje i vođenje zabavnih sadržaja i aktivnosti.
- Organiziranje privremenih izložaba vezanih uz pomorsku djelatnost i plovidbu kroz čitavu povijest.

Područje 8 Austrougarsko područje

Prijedlozi o tipu iskustva koje se želi stvoriti

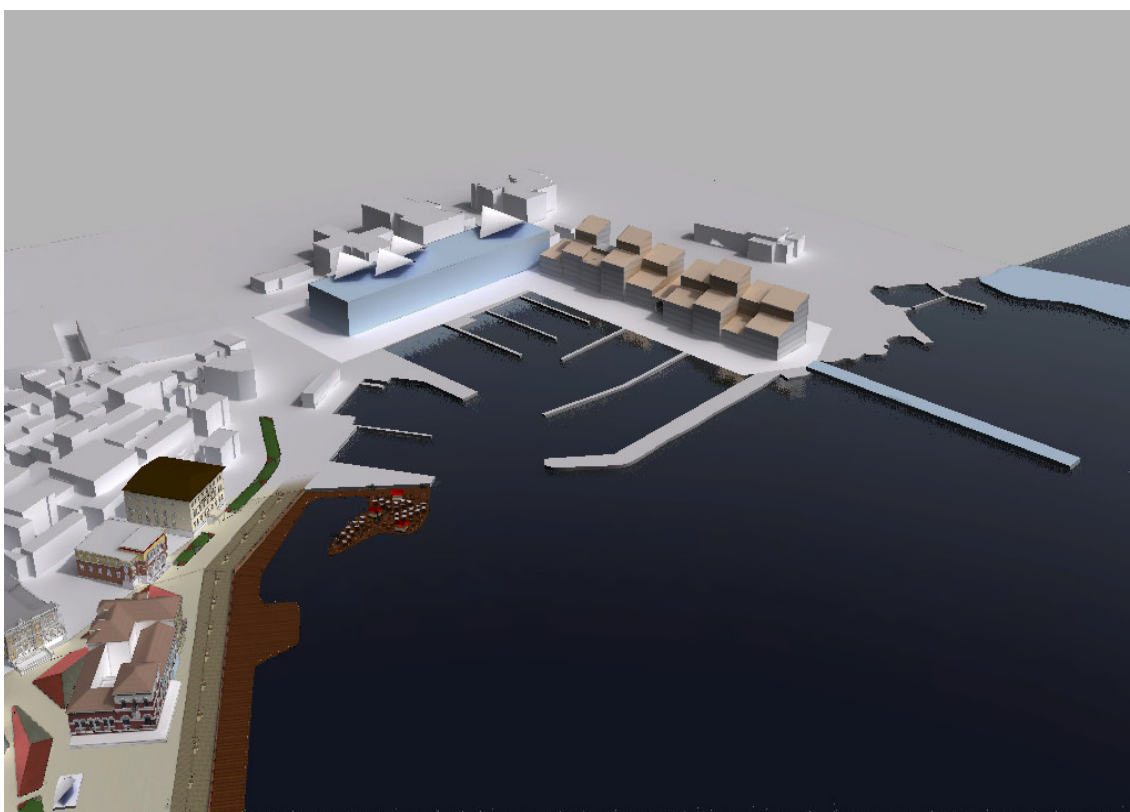
- Trg slobode bio bi mjesto za organizaciju događanja poput koncerata, folklornih i zabavnih sadržaja za obitelji, djecu, itd.
- Trg slobode trebao bi biti područje na kojem bi se reorganizirao pristup povijesnoj jezgri kroz sve ulice koje posjetiteljima omogućuju ulaz u Stari grad

Područje 9 Marina

Prijedlozi o tipu iskustva koje se želi stvoriti

- Ovo mjesto trebalo bi se koristiti kao šetalište i sastajalište uz zanimljive sadržaj poput trgovina i sl. za uživanje u pogledu, itd.
- Stvoriti mediteranski ugođaj
- Poboljšati otvorenu tržnicu, štandove i same proizvode koji se prodaju
- Popraviti estetiku marine, opremiti je urbanom opremom, rasvjetom, itd.
- Stvoriti zonu s ljetnim terasama s pogledom na Stari grad

Opći pogled na novosagrađenu marinu (glavni pokretač)

Izvor: THR

Marina će se izgraditi i strukturirati na sljedeći način:

- Nove građevine u marini, jedna u suvremenom stilu a druga kao malo mediteransko ribarsko selo
- Novi pločnik, urbana oprema i rasvjeta
- Novi prostori za veće brodove i jahte
- Nova poslovna zgrada za lučke vlasti

Dodatni prijedlozi

Porečki rimski muzej na otvorenom (glavni pokretač)

Uvod

Poreč je grad čije podrijetlo datira još iz rimskih vremena. Svjedoci njegovih početaka su urbanizam, toponomija i arheološka nalazišta po čitavom gradu, u nekim slučajevima vidljiva, u nekim prikrivena, kao i predmeti izloženi u prostorima Gradskog muzeja.

Budući da je upravo vrijeme osnivanja imalo jedan od najvećih utjecaja na izgradnju i budući razvoj grada, njegovo sveobuhvatno tumačenje zahtijeva veliki napor od posjetitelja – dakle, svih onih ljudi, odraslih i djece, domaćih i stranih, koji nisu veliki poznavatelji arheologije, povijesti, umjetnosti, antropologije, znači ogromne većine.

Otvoreni muzeji, koji su do sada uglavnom otvarani u skandinavskim zemljama, Velikoj Britaniji, Njemačkoj, zemljama na Istoku, kao i u Sjedinjenim Državama, vrlo su uspješni a to pokazuje i velik broj turista koji ih posjećuje. Ne radi se o tematskim parkovima, koji koriste scenografiju oblikovane ljepenke (tzv. papirmaše) tvrdeći da tako ponovno kreiraju druga razdoblja uz malo napora i poštivanje njihove stvarnosti i bez edukativnih pitanja o kulturnoj baštini. Za razliku od njih, muzeji na otvorenom su uspješni upravo zbog autentičnosti njihove ponude.

Opis prijedloga

Cilj je izložiti i interpretirati kako je Poreč izgledao u vrijeme svog osnivanja, pritom prikazujući na "živi" način kako je izgledao život i rad pripadnika rimskog društva, nudeći posjetiteljima svih dobi i interesa iskustvo koje je edukativnog ali i zabavnog karaktera.

Prateći primjere drugih zemalja, cilj je rekonstruirati rimski grad Poreč ili njegov značajniji dio, s ulicama i građevinama koje bi bile otvorene za posjetitelje koji će moći otkrivati kako su ljudi živjeli, radili, zabavljali se, u što su vjerovali, itd. Drugim riječima, posjetitelji uranjaju u prošlost i sami doživljavaju iskustva i osjećaje dok uče o različitim aspektima života rimskog društva.

Skupina ljudi obučeni u povijesne kostime sudjelovala bi u tadašnjim aktivnostima pojedinog ponovno kreiranog prostora. Tako bi posjetitelji vidjeli člana Senata, svećenika, robove, žene, zaigranu djecu, itd. Neki od "glumaca" mogli bi obavljati aktivnosti vezane uz stare obrte i zanate pomoću tradicionalnih tehnika. Tako izrađeni proizvodi dali bi se u prodaju u trgovinama koje njeguju stil rimskog doba.

Osim šetnji i otkrivanja svih opisanih iskustava, posjetitelji bi mogli sudjelovati u dodatnim edukativnim ili rekreacijskim aktivnostima. Muzej bi tada trebao raspolagati prostorima opremljenima za takve aktivnosti poput radionica (izgradnja kandelabara, pripremanje i kušanje *garuma*, kušanje vina, izrada mozaika, epigrafija, itd.), igranje rimskih igara, predstave, koncerti, itd.

Muzej također treba pružati i usluge informiranja, garderobe, kao i proizvode za prodaju, a mora imati i knjižaru, ugostiteljske usluge (barove, restorane i piknik zonu) kao i parkirališna mjesta.

Osnivanje i upravljanje otvorenim muzejom

Predlaže se da gradske vlasti ustupe zemljište i promoviraju izgradnju Muzeja a da projekt izvrši privatna tvrtka s licencom i uz javni natječaj. Gradske vlasti moraju jamčiti da će se projekt pridržavati sljedećih kriterija:

- Znanstvena kvaliteta i strogo poštivanje prijedloga u pogledu sadržaja i muzeografije.
- Kvaliteta i kvantiteta usluga ponuđenih posjetiteljima.

Otkrivanje kulturne baštine Poreča i vođeno razgledavanje komercijalnih djelatnosti (ključni pokretač)

Jednodnevno razgledavanje Poreča s vodičem: itinerer kroz sljedeća područja grada Poreča

1. Posjetiti porečki interpretacijski centar
2. Posjetiti Eufrazijevu baziliku i muzej
3. Šetnja i kupovanje u ulici Decumanus
4. Posjetiti Trg Marafor i nekadašnji Forum
5. Posjetiti Neptunov hram
6. Šetnja gradskom rivom i marinom

Dvodnevno razgledavanje Poreča s vodičem: itinerer kroz sljedeća područja grada Poreča

Prvi dan

1. Posjetiti porečki interpretacijski centar
2. Šetnja područjem lungomara i zidinama
3. Posjetiti i uživati u degustaciji vina u Centru za kulturu vina
4. Šetnja gradskom rivom i marinom

Drugi dan

1. Posjetiti Eufrazijevu baziliku i muzej
2. Šetnja i kupovanje u ulici Decumanus
3. Posjetiti porečki Muzej povijesti i umjetnosti
4. Posjetiti Trg Marafor i nekadašnji Forum
5. Posjetiti Neptunov hram
6. Uživati u piću na balkonu s pogledom na more

Trodnevno razgledavanje Poreča s vodičem: itinerer kroz sljedeća područja grada Poreča

Prvi dan

1. Posjetiti porečki interpretacijski centar
2. Posjetiti Eufrazijevu baziliku
3. Šetnja i kupovanje u ulici Decumanus
4. Posjetiti Trg Marafor i nekadašnji Forum
5. Posjetiti Neptunov hram
6. Uživati u piću na balkonu s pogledom na more

Drugi dan

1. Šetnja područjem lungomara i zidinama
2. Posjetiti porečki Muzej povijesti i umjetnosti
3. Obilazak porečkog poluotoka brodom, posjet otoku Sv. Nikole ili odlazak brodom u Limski kanal ili druga obalna područja

Treći dan

1. Posjetiti i uživati u degustaciji vina u Centru za kulturu vina
2. Šetnja gradskom rivom i marinom
3. Izlet na vinsku cestu uz posjet dvama najboljima proizvođačima vina i razgled njihovih podruma

B.2.2. Sustav iskustava za centar grada Poreča

Uvod

Porečki “Sustav iskustava” podrazumijeva definiranje ponude za posjetitelje i turiste u svakom od područja obuhvaćenih studijom, naročito u povijesnoj jezgri i na porečkoj rivi. Sustav treba razmotriti, između ostalog, kakva vrsta ugođaja se treba stvoriti, koje vrste aktivnosti i sadržaja se mogu razviti i koje je ciljno tržište. Svako iskustvo i doživljaj definira se obzirom na svoje glavne karakteristike.

Gosti traže široku paletu iskustava i žele proširiti svoje vidike ili se osjećati obogaćenima jer su naučili nešto novo ili zato što sudjeluju u konkretnim aktivnostima bilo koje vrste.

U tom smislu, Poreč treba stvoriti dodanu vrijednost tako što će osmisliti niz događanja, neka će biti međunarodna, neka domaća ili regionalna, s ciljem da se stekne položaj kritične mase kao jednog od najaktivnijih mjesta u kreiranju aktivnosti i događanja za turiste i posjetitelje, ali i za lokalno stanovništvo.

Strukturiranje

Bez obzira na činjenicu da su uglavnom aktivni ili pasivni, gosti traže iskustva povezana s načinom na koji sudjeluju u nekoj aktivnosti ili događanju.

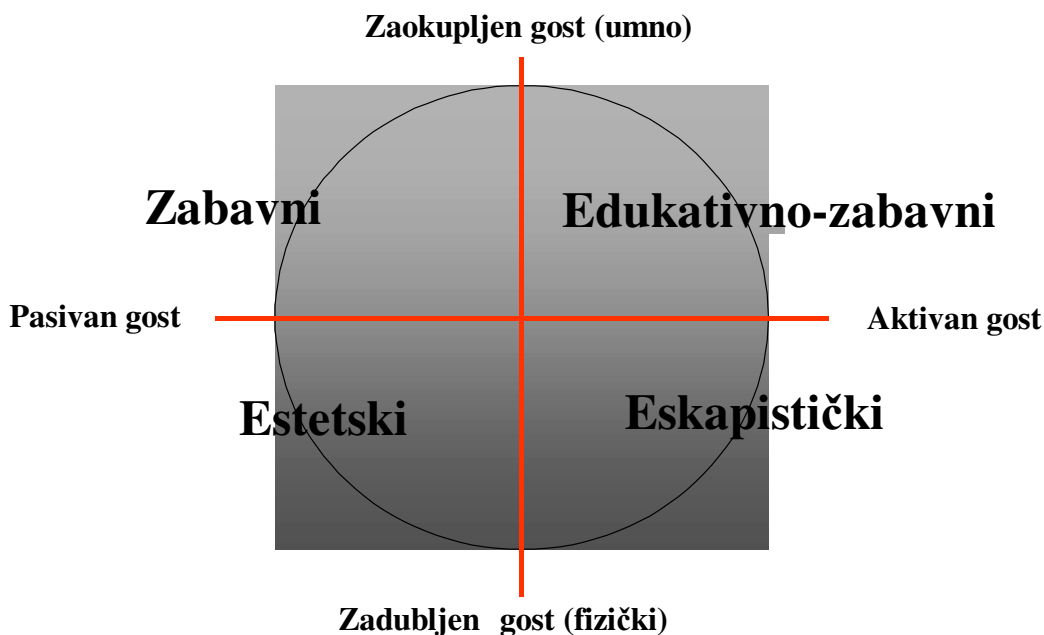
“Sustav iskustava” podijeljen je u četiri glavna dijela kao što su:

- **Estetska iskustva:** iskustva vezana uz estetiku kao što su uživanje u pogledu na Stari grad koji se pruža sa zvonika, zalazak sunca na rivi, uživanje u ugađaju na nekoj terasi itd.
- **Zabavna iskustva:** iskustva vezana uz zabavu kao što su koncerti, izložbe, tržnice, itd.
- **Zabavno-edukativna iskustva:** iskustva vezana uz prakticiranje i učenje novih sadržaja poput tečaja iz gastronomije kako bi se naučili domaći recepti, slikanje ili lončarstvo, itd.
- **Iskustva eskapizma:** iskustva vezana uz prakticiranje aktivnosti poput ribarenja ili ronjenja, jahanja, vožnje biciklom, itd.

Koncepcija sustava iskustava bit će takva da će se omogućiti postizanje cilja prilagođenog potrebama i očekivanjima javnog i privatnog sektora, i osim toga, što se tiče sadašnje i potencijalne turističke potražnje, uzimat će u obzir područje grada i njegov okoliš u koji će se aktivnost integrirati.

Svako iskustvo bit će osmišljeno i razvijeno u smislu glavnih karakteristika i usluge koju treba pružiti, naročito to vrijedi za područje rive i povijesne jezgre. Kvalitetno strukturirana i uravnotežena kombinacija aktivnosti, događanja i njihovih rezultata, odnosno iskustava, potrebna je kako bi se uskladila različita očekivanja sadašnjih i potencijalnih potrošača.

Prikaz sustava iskustava

Izvor: THR, Barcelona

Poreč treba razviti velik broj raznolikih iskustava koja bi u dovoljnoj mjeri bila odrazom ogromne raznolikosti interesa posjetitelja i kako bi se razvio i stvorio odgovarajući ugođaj u nekoj destinaciji tijekom većeg dijela godine, dakle i u glavnoj sezoni i izvan nje. Predloženi sustav iskustava pomoći će Poreču da diversificira svoj portfelj turističkih proizvoda i da stekne položaj jedne od najdinamičnijih i najinovativnijih turističkih odredišta.

Kako bi ostvario opisane ciljeve, prva i najvažnija strategija Poreča treba se sastojati u poboljšanju njegovih postojećih događanja i sadržaja uz stvaranje veće ponude dodatnih vrijednosti za turiste i posjetitelje. Iskustva trebaju biti strukturirana i komercijalizirana u skladu s ciljnim tržištima.

Područje 1: Peškera i lungomare - ulaz

Estetika

- Uživanje u prizorima uvale
- Sjedenje u javnom parku ispred Informativnog i interpretacijskog centra

Zabava

- Posjet Informativnom i interpretacijskom centru i razgledavanje izložaka i informativnih ploča i usluga

Edukativno-zabavna iskustva

- Posjet Informativnom i interpretacijskom centru kako bi se naučilo nešto o gradu Poreču, njegovom postanku, razvoju i sadašnjosti, ali i o budućnosti grada, i to razgledavanjem izložaba i pomoću interaktivnih informacija uz video projekcije i ploče na dodir.
- Informacije o mjestima zanimljivima za posjet uz posebne intinerere, aktivnosti i savjete o svim mogućnostima koje Poreč nudi svojim turistima i posjetiteljima
- Organiziranih dnevnih posjeta s vodičem povijesnoj jezgri tijekom srednje i glavne sezone, na raznim jezicima: njemačkom, talijanskom, hrvatskom i engleskom. Vođeni posjeti moraju se razlikovati obzirom na mjesta koje se posjećuju, tako da se, između ostalih mogućnosti, nudi Rimski Poreč, Mletački Poreč, Poreč i more i Kupovanje u Poreču.

Eskapist

- Sjedenje, čitanje i uživanje, npr. u javnom parku

Područje 2: Lungomare

Estetika

- Uživanje u prizorima uvale Peškera
- Uživanje u zalasku sunca

Zabava

- Posjet predstavama uličnih umjetnika i pjesničkim recitalima na Festivalu recitirane poezije
- Slušanje lokalnih glazbenika u određene dane
- Saznavanje podataka o originalnim dimenzijama zidina, kronologiji, funkcijama, itd.

Edukativno-zabavna iskustva

- Praćenje informativnih ploča postavljenih duž područja lungomare kako bi se saznalo nešto o originalnim vanjskim rubovima zidina, kronologiji, obrambenoj funkciji itd.

Eskapist

- Vožnja biciklom područjem lungomara i rive uz vanjski obilazak povijesne jezgre prateći biciklističku rutu
- Šetnja područjem lungomara
- Sjedenje na terasi s pogledom na uvalu Peškera i uživanje u prizorima

Područje 3: Lungomare i austrougarska vila

Estetika

- Pogled na otok Barbaran sa svjetionikom i na otok sv. Nikole
- Sjedenje u perivoju koji se ponosi jedinstvenim vrstama vegetacije i predivnim pogledom na more i Neptunov hram
- Uživanje u zalasku sunca

Zabava

- Pohađanje organiziranih događanja

Edukativno-zabavna iskustva

- Učenje pomoću informativnih ploča koje se nalaze na arheološkom nalazištu Neptunovog hrama i o različitim vrstama biljaka koje ovdje rastu
- Vođeni posjeti nalazištu, uključujući Neptunov hram, vilu i perivoj s različitim vrstama

Eskapist

- Sjedenje na terasi
- Čitanje i uživanje u perivoju

Područje 4 Eufrazijeva bazilika

Estetika

- Uživanje u prizorima uvale s vrha zvonika

Zabava

- Pohađanje koncerata u Eufrazijevoj bazilici tijekom festivala

Edukativno-zabavna iskustva

- Učenje pomoću informativnih ploča o spomeničkim nalazištima i lokacijama i o različitim spomenicima koji se mogu posjetiti, kao što su Eufrazijeva bazilika, zvonik, krstionica i muzej sa svojim impresivnim mozaicima.
- Vođeni razgledi nalazišta, Eufrazijeve bazilike i njenih mozaika, što čine ranokršćanski episkopalni kompleks jedinstven u svijetu zbog čega ga je UNESCO i proglasio svjetskom baštinom
- Učenje u radionicama, na primjer tehnike mozaika, paleokršćanska arhitektura, itd.

Eskapist

- Kupovanje u trgovinama specijaliziranim za umjetnine, starine, reprodukcije, domaće proizvode, rukotvorine, itd.

Područje 5 Bivša crkva sv. Franje

Estetika

- Sjedenje na javnoj klupi

Zabava

- Pohađanje koncerata

Edukativno-zabavna iskustva

- Učenje pomoću informativnih ploča koje se nalaze oko bivše Franjevačke crkve iz 13. st., o njenim različitim namjenama u povijesti Posjet dvorani istarske prehrane, razgledavanje mozaika susjedne crkve i vinskog podruma s početka 20. st.
- Učenje u radionicama, poput proizvoda vinarstva i domaće gastronomije (pršut, sir, tartufi, tradicionalna jela, poput mineštre, domaćeg kruha, itd.)

Eskapist

- Degustacija vina u vinskim podrumima u Poreču
- Izleti na vinske ceste, uz kušanje tipičnih gastronomskih proizvoda

Područje 6 Rimski Decumanus, Cardo Maximus i Marafor

Estetika

- Uživanje u uličnim prizorima i trgovima s venecijanskim palačama i tipičnim istarskim kućama.

Zabava

- Pohađanje jazz koncerata u Lapidariju (dvorište muzeja)
- Uživanje u ugođaju i ambijentu povijesne jezgre

Edukativno-zabavna iskustva

- Šetnje, razgledavanje, i otkrivanje rimske urbane strukture grada te brojnih primjera arhitekture, posebno mletačke. Razumijevanje povijesti Poreča posjećivanjem gradskog Muzeja povijesti i umjetnosti
  - Pročelja palača iz mletačkog razdoblja
  - Gupčev trg s nekim od najstarijih kuća u povijesnoj jezgri, između ostalog, Romaničkom kućom kao dijelom gradskog Muzeja povijesti.
  - Park J. Dobrile s biskupskom palačom i ostatkom ulaza kuće koja je tu stajala prije 2. svjetskog rata.

Eskapist

- Šetnja povijesnom jezgrom
- Sjedenje na terasi
- Kupovanje raznih proizvoda, na primjer nakita, tekstila, sladoleda, suvenira, itd.

Područje 7 Riva

Estetika

- Uživanje u pogledu na porečku luku i otok sv. Nikole
- Uživanje u zalasku sunca

Zabava

- Pohađanje koncerata i događanja organiziranih na rivi

Edukativno-zabavna iskustva

- Učenje pomoću informativnih ploča o gradskim zidinama i kulama koje su služile za zaštitu grada

Eskapist

- Šetnja lukom i razgledavanje brodova i lučke aktivnosti te pogled na uvalu i otok sv. Nikole
- Sjedenje na terasi uz piće ili jelo u restoranu
- Odlazak na dnevni izlet brodom uz istarsku obalu (Limski kanal, Rovinj, itd.) ili u Veneciju brzim trajektom

Područje 8 Austrougarsko područje

Estetika

- Sjedenje na javnom mjestu, ulici ili trgu

Zabava

- Uživanje u uličnim predstavama i umjetnicima

Edukativno-zabavna iskustva

- Učenje pomoću informativnih ploča o ovom području grada s njegovim razlikovnim osobinama kao prvog proširenja povijesne jezgre

Eskapist

- Kupovanje u ulicama i trgovima ovog područja grada
- Vožnja biciklom ulicama i trgovima prateći biciklističku rutu
- Šetnja
- Sjedenje na terasi

Područje 9 Marina

Estetika

- Uživanje u pogledu na luku, pročelja zgrada na rivi i otok sv. Nikole
- Sjedenje na javnoj klupi

Zabava

- Uživanje u organiziranim događanjima u marini

Edukativno-zabavna iskustva

- Učenje pomoću informativnih ploča o marini i različitim itinerarima kojima se može ići do plaža, gradskog središta i drugih mjesta
- Učenje na radionicama: tehnike morskog ribolova, kulinarska priprema riba, itd.

Eskapist

- Kupovanje na otvorenoj tržnici
- Sjedenje na terasi
- Šetnja
-